Malmö stad
Stadskontoret

Tjänsteskrivelse

Datum
2026-11-10
Vår referens
Elisabeth Eklund
Enhetschef
elisabeth.eklund@malmo.se

Granskning av leverantörskontroller och utbetalningar

STK-2025-1588

Sammanfattning

Under 2025 gjorde PwC på uppdrag av stadsrevisionen en granskning om kommunstyrelsen har en tillräcklig intern kontroll vad gäller leverantörskontroller och utbetalningar. I ärendet ska kommunstyrelsen yttra sig vid två tillfällen. Det första yttrandet lämnades i januari 2026. Detta är det andra, uppföljande yttrandet som ska lämnas till revisorskollegiet senast 31 januari 2027. Stadskontoret anser att det är viktigt att Malmö stad har en god intern kontroll och god uppsikt över de granskade processerna och ställer sig därför positivt till att revisorskollegiet gjort en granskning av detta för kommunen viktiga område. I granskningsrapporten lämnades ett antal rekommendationer för att förbättra den interna kontrollen. Stadskontoret har ställt sig bakom flertalet av rekommendationerna. Flera åtgärder har genomförts under 2026 och ytterligare åtgärder planeras framåt.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner förslaget till yttrande och skickar yttrandet till revisorskollegiet.

Beslutsunderlag

- Granskning av leverantörskontroller och utbetalningar
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 261123 Granskning av leverantörskontroller och utbetalningar
- Förslag till yttrande KSAU 261123 Granskning av leverantörskontroller och utbetalningar

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-12-15
Kommunstyrelsen 2026-01-07

SIGNERAD
2026-11-16

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-11-23
Kommunstyrelsen 2026-12-02

Beslutet skickas till

Revisorskollegiet
Stadskontoret, ekonomiavdelningen
Stadskontoret, avdelningen för intern ledning och samordning
Stadskontoret, hållbarhetsavdelningen
Stadskontorets handläggare

Ärendet

Under 2025 gjorde PwC på uppdrag av stadsrevisionen en granskning om kommunstyrelsen har en tillräcklig intern kontroll vad gäller leverantörskontroller och utbetalningar. Motsvarande granskning har gjorts av arbetsmarknads- och socialnämnden, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden, miljönämnden och servicenämnden. Specifikt för kommunstyrelsen har ett syfte också varit att bedöma om styrelsen har en tillräcklig uppsikt över nämndernas inköpsverksamhet.

I ärendet ska kommunstyrelsen yttra sig vid två tillfällen. Det första yttrandet lämnades i januari 2026. Detta är det andra uppföljande yttrandet som ska lämnas senast 31 januari 2027.

Kort om granskningen

För att besvara granskningens syfte och revisionsfrågor använde sig stadsrevisionen via PwC av gruppintervjuer, dokumentgranskning, dokumentanalyser, registeranalyser med efterföljande stickprov samt verifiering av nyckelkontroller. Den samlade bedömningen i PwC:s rapport var att kommunstyrelsen inte helt har en tillräcklig intern kontroll vad gäller leverantörskontroller och utbetalningar. En samlad bedömning var också att kommunstyrelsen inte helt har en tillräcklig uppsikt över nämndernas inköps- och upphandlingsverksamhet.

Utifrån de samlade bedömningarna lämnade rapporten ett antal rekommendationer till kommunstyrelsen. Bedömningarna redovisas under ”Stadskontorets bedömning” där stadskontoret också kommenterar bedömningarna och redogör för de åtgärder som har vidtagits.

Stadskontorets bedömning

Generella synpunkter och kommentarer

Stadskontoret anser att det är viktigt att Malmö stad har en god intern kontroll vad gäller leverantörskontroller och utbetalningar och att kommunstyrelsen har en god uppsikt över nämndernas inköpsverksamhet. Stadskontoret ställer sig därför positivt till att stadsrevisionen gjort en granskning av detta för kommunen viktiga område.

Kommentarer till de rekommendationer som riktas till kommunstyrelsen i dess kommunövergripande roll att leda, samordna och hålla uppsikt

Med utgångspunkt från de iakttagelser och bedömningar som framkom i granskningen lämnade rapporten följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

Rekommendation: Se över och revidera kommungemensam *Riktlinje för inköpsverksamheten*, som fastställdes av kommunstyrelsen i januari 2025, utifrån påtalad brist rörande leveranskontrollernas omfattning och inriktning, i syfte att stärka den interna kontrollen.

Stadskontoret framhöll i sitt första yttrande att det är mycket angeläget att den kommunala organisationen gör kontroller av leverantörer. För hela den kommunala organisationen har stadskontoret tagit fram en vägledning för sådan kontroll. Vägledningen – som utgör ett led i att motverka brott i välfärden – utgörs av instruktioner hur en leverantörskontroll kan och bör gå till.

Stadskontoret delar dock inte uppfattningen att den specifika del i inköpsprocessen som rör leverantörskontroll ska beskrivas mer detaljerat i *Riktlinje för inköpsverksamheten* än någon annan del i inköpsprocessen. Att ha vägledningen för kontroll av leverantörer i form av instruktioner är enligt stadskontorets bedömning ett mer flexibelt upplägg som underlättar löpande revidering. Stadskontoret marknadsför vägledningen i olika sammanhang till exempel på generella sidor om direktupphandling och i ekonomihandboken. I övrigt lämnar stadskontoret rekommendationen utan åtgärd.

Rekommendation: Komplettera Malmö stads *Inköpspolicy* och det kommungemensamma rutindokumentet *Leverantörskontroll vid direktupphandling, Malmö stad 2023* med datum för beslut samt information om beslutsinstans och/eller ansvarig för dokumentet.

Stadskontoret har uppdaterat dokumenten i enlighet med rekommendationen ovan.

Rekommendation: Uppmana stadskontoret att en genomgång av det kommungemensamma leverantörsregistret sker på årlig basis, eller oftare, i enlighet med upprättat rutindokument *Internkontroll avseende utbetalningar*. Styrelsen behöver även uppmana stadskontoret att leverantörsregistret gås igenom och rensas från dubbletter av leverantörer. Dubbelregistrerade leverantörer är primärt en ordningsfråga för Malmö stad och kan försvåra uppföljning av inköp och även leda till felaktiga utbetalningar.

Stadskontoret ser positivt på denna rekommendation. Under 2026 har en genomgång gjorts av det kommungemensamma leverantörsregistret och dubbletter har rensats bort. En genomgång har också gjorts av att leverantörens uppgifter registrerats på ett

enhetligt och korrekt sätt i leverantörsregistret. Genomgång och rensning av leverantörsregistret kommer framöver att göras två gånger per år.

En ny rutin har införts i samband med registrering av nya och ändrade leverantörer så att två personer behöver vara involverade vid registrering eller ändring av uppgifter. Stadskontorets ekonomiavdelning har även utökat sina kontroller av nya och ändrade leverantörer genom att kontrollera att nyupplagd leverantör inte registreras som dubblett av misstag.

Arbete pågår med implementering av nytt ekonomisystem. Driftstart är den 1 januari 2028. I samband med upphandlingen har stadskontoret ställt högre krav på funktionaliteten i leverantörsregistret än vad som finns idag. Bland annat har krav ställts på automatisk hämtning av företagsuppgifter vid registrering av nya leverantörer. Den utökade funktionaliteten kommer att minska risken för att dubbletter felaktigt registreras och öka kvaliteten i leverantörsregistret.

Rekommendation: Se över behovet av att stadskontoret upprättar en gemensam mall för attestförteckning som ska användas av styrelsen och samtliga nämnder vid sammanställning av beslutade attesträtter. En framtagen mall bidrar till att skapa en bättre intern kontroll och möjlighet till systematiska kontroller av inlagda attestbehörigheter i ekonomisystemet. För att efterleva fullmäktiges attestreglemente behöver kommunstyrelsen därefter tillse att stadskontoret upprättar kommunstyrelsens attestförteckning i enlighet med denna mall för att skapa en bättre intern kontroll och möjlighet till systematiska kontroller av inlagda attestbehörigheter i ekonomisystemet.

Som framgår av det första yttrandet ser stadskontoret inte ett behov av en kommungemensam mall för att kunna göra systematiska kontroller av attesträtten. Stadskontorets bedömning är fortsatt att kontroller av attesträtten kan göras utan att en gemensam mall för nämndernas attestförteckningar upprättas. Främsta anledningen är att Malmö stads nämnder och förvaltningsorganisationer uppvisar stora variationer vad gäller organisation och verksamheter vilket medför att de har olika behov vad gäller detaljeringsgrad och utformning av sina respektive attestförteckningar. En gemensam mall riskerar att nämndernas attestförteckningar blir otydliga och gör det svårare att beskriva vilka regler och begränsningar som ska gälla i deras respektive verksamheter.

Rekommendation: Komplettera *Kommunstyrelsens tillämplighetsanvisningar för attestreglemente för Malmö stad*, som är kommungemensamma för hela Malmö stad, med rutin för systematiska kontroller av upplagda attestbehörigheter i systemet. Det bör även framgår vem som ansvarar för de systematiska kontrollerna och hur de ska dokumenteras.

Stadskontoret ser positivt på denna rekommendation och instämde i det första yttrandet att detta är ett utvecklingsområde. Kommunstyrelsen beslutade den 2

september 2026 om uppdaterade tillämpningsanvisningar för attestreglemente för Malmö stad. De uppdaterade tillämpningsanvisningarna började gälla 1 oktober 2026 och innehåller krav på att nämnderna ska göra systematiska kontroller av att beslutad attestförteckning överensstämmer med upplagda attestbehörigheter i ekonomisystemet. I enlighet med rekommendationen framgår det också av anvisningarna vem som ansvarar för kontrollerna och krav på dokumentation.

Rekommendation: Tillse att stadskontoret säkerställer att styrande dokument för internkontroll och inköps- och upphandlingsverksamheten i Malmö stad, exempelvis *Riktlinjer för inköpsverksamheten* och *Reglemente för intern kontroll*, tar hänsyn till den nya lagstiftningen i kommunallagen från den 1 juli 2025 rörande att säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig för att förebygga fel och oegentligheter i verksamheten, och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Styrelsen behöver även tillse att styrelsens uppsiktsplikt beaktar styrelsens ansvar för det samordnande arbetet inom ramen för att förebygga välfärdsbrott och tillägget om intern kontroll.

När det gäller *den första delen* av rekommendationen bedömer stadskontoret att reglementet för intern kontroll redan pekar på att risker för fel och oegentligheter ska beaktas i arbetet. Stadskontoret ser sålunda inget akut behov av revidering av reglementet av internkontroll. Som framgår av det första yttrandet håller stadskontoret på att se över kommunens *Handbok för intern kontroll* och kommer i linje med rekommendationen att göra ett förtydligande utifrån den nya skrivningen i kommunallagen. Detta arbete pågår fortfarande. Under tiden har stadskontoret vid flera nätverksträffar med samordnare för arbetet med intern kontroll i förvaltningar och helägda bolag inskärpt den nya skrivningen i kommunallagen.

I det första yttrandet lyfte stadskontoret också att kommunstyrelsens riktlinjer för att motverka korruption ska uppdateras. Arbete pågår och inriktningen är att kommunstyrelsen i februari 2027 ska fatta beslut om att skicka förslag till uppdaterade riktlinjer på remiss. Målsättningen är därefter att nya riktlinjer ska kunna presenteras för kommunstyrelsen i september 2027.

När det gäller *den andra delen* av rekommendationen bedömer stadskontoret att kommunstyrelsen redan idag möter rekommendationen. Stadskontoret arbetar på flera olika sätt för att förebygga välfärdsbrott, fel och oegentligheter när det gäller inköp, upphandlingar och leverantörer. I det första yttrandet gav stadskontoret exempel på insatser som bedrivs i linje med kommunstyrelsens ansvar att leda, samordna och hålla uppsikt och som syftar till att minska välfärdsbrott. Bland annat genomförs en kommungemensam internkontrollgranskning på temat inköps- och avtalsuppföljning under 2026. Dessutom beskrevs ett antal åtgärder som genomförts på senare år för att skapa en mer robust inköpsorganisation. Åtgärderna omfattar en årlig

upphandlingsplan, reviderade riktlinjer, systemstöd, utbildningsinsatser, nätverksträffar och ett förstärkt arbete med uppföljning av inköpsavtal med fokus på arbetsrättsliga villkor.

Kommentarer till rekommendationer som riktats till kommunstyrelsen som egen förvaltning eller till samtliga nämnder

Med utgångspunkt från de iakttagelser och bedömningar som framkom i granskningen lämnade rapporten följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

Rekommendation: Revidera kommunstyrelsens *Riktlinjer för direktupphandling* som gäller för stadskontorets verksamheter och som fastställdes av kommunstyrelsen år 2021. Detta mot bakgrund av att det från 2025 finns kommunövergripande reviderade riktlinjer för inköpsverksamheten som anger att varje nämnd ska ta fram interna riktlinjer för sin inköpsverksamhet. Kommunstyrelsens nuvarande riktlinje är framtagen före de kommunövergripande reviderade riktlinjerna. För att stärka den interna kontrollen rörande kontroll av leverantörer bör styrelsen i samband med revideringen även uppmana stadskontoret att tillse att styrdokumenten kompletteras med beskrivningar av vilka leverantörskontroller som ska göras vid upphandling samt hur dessa ska dokumenteras.

Kommunstyrelsen har ännu inte beslutat om reviderade förvaltningsspecifika riktlinjer för inköpsverksamheten. Arbetet med att ta fram nya riktlinjer har avvaktats med anledning av ett pågående internt arbete för att utveckla och effektivisera stadskontorets arbetssätt. Inom ramen för detta arbete har även frågor aktualiserats kring hur stadskontorets interna inköpsverksamhet ska organiseras, vilket kan komma att påverka utformningen av de nya riktlinjerna. Nya riktlinjer kommer att tas fram med hänsyn till det fortsatta arbetet.

Rekommendation: Uppmana att stadskontoret ser över och reviderar den på förvaltningsnivå framtagna rutinen *Inköpsrutin – stadskontoret* som beskriver arbetsgången i inköpsprocessen. För att stärka den interna kontrollen rörande kontroll av leverantörer bör rutindokumentet kompletteras med beskrivningar av vilka leverantörskontroller som ska göras vid upphandling samt hur dessa ska dokumenteras.

Stadskontoret kommer att revidera den förvaltningsinterna inköpsrutinen efter det att kommunstyrelsen fattat beslut om reviderade förvaltningsspecifika riktlinjer.

Rekommendation: Säkerställa att nämndens attestförteckning upprättas i enlighet med en gemensam mall som behöver tas fram av kommunstyrelsen. Detta i syfte att skapa en bättre intern kontroll och möjlighet till systematiska kontroller av inlagda attestbehörigheter i ekonomisystemet.

Då det kommunövergripande regelverket inte har uppdaterats med krav på en gemensam mall för nämndernas attestförteckning är det inte aktuellt för stadskontoret att uppdatera kommunstyrelsens attestförteckning. Om det i framtiden blir aktuellt att använda en kommungemensam mall för attestförteckning kommer stadskontoret att följa regelverket.

Stadskontoret har under 2026 genomfört en kontroll av att attester i ekonomisystemet överensstämmer med beslutad attestförteckning. Framöver har stadskontoret för avsikt att göra kontroll två gånger per år i enlighet med de instruktioner som ekonomiavdelningen tagit fram.

Ansvariga

Isabelle Henningsson Nämndsekreterare
Anna Westerling Ekonomidirektör
Tomas Bärring Chefsjurist